

zaaknummer 2012 T661

Beslissing 7 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[Naam],

geboren op [Datum],

wonende te [Plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. R.A. Hebly, advocaat te Amersfoort,

tegen:

[Naam]

geboren op [Datum], overleden op [Datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven lid van de Orde van Karmelieten.

1. De procedure

Het klaagschrift, met bijlagen, is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 april 2012. Op 28 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [Naam] O. Carm, lid algemeen bestuur Nederlandse Karmelprovincie. Op 4 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote mevrouw [Naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Hebly en zijn vertrouwenspersoon [Naam].

Namens de Orde is verschenen pater [Naam], prior provinciaal van de Nederlandse Provincie Karmelieten en pater [Naam], lid van het algemeen bestuur van de Nederlandse Provincie Karmelieten.

2. De klacht

2.1. Klager stelt dat hij in de periode van september [Jaar] tot de kerstperiode van dat jaar door aangeklaagde vijf tot acht keer seksueel is misbruikt. Klager verbleef in die tijd op het internaat [Naam] in [Plaats] en aangeklaagde was directeur van het internaat. Klager had veel last van heimwee en lag 's avonds vaak in zijn bed te huilen. Aangeklaagde surveilleerde op de slaapzaal en merkte dat klager lag te huilen. Aangeklaagde vroeg klager om mee te gaan naar het aparte vertrek waar aangeklaagde sliep. In dat kleine vertrek stond een bureau, een bed en een stoel. Aangeklaagde ging op de stoel zitten en trok klager op schoot, wat troostend bedoeld leek. Tijdens dit 'troosten' schuurde aangeklaagde tegen klager aan en betastte het

geslachtsdeel van klager. Toen klager hierna naar de slaapzaal terugliep, merkte hij dat zijn pyjamabroek aan de achterkant en bij zijn heup nat aanvoelde. Klager voelde zich verward en wist niet wat er gebeurd was. Deze handelingen hebben vijf tot acht maal plaatsgehad tegen de wil van klager. Klager was niet in staat om weerstand te bieden.

Na de kerstvakantie wilde klager niet terug naar het internaat, maar hij durfde zijn ouders de reden niet te vertellen. De ouders van klager waren diepgelovig en zouden hun zoon niet hebben geloofd. Onder druk van zijn ouders is hij weer teruggegaan naar het internaat. Meteen de eerste week na de vakantie werd klager weer uit bed gehaald, maar klager wist ditmaal te ontkomen en zich los te worstelen van aangeklaagde. Hierna is het misbruik gestopt.

Klager heeft altijd het idee gehad dat er meer jongens werden misbruikt op het internaat.

2.3 Als gevolg van het misbruik heeft klager altijd moeite gehad met het leggen van contacten en met intimiteit. Klager is op twintigjarige leeftijd getrouwd en dit huwelijk is ontbonden omdat klager geen kinderen wilde en zijn toenmalige echtgenote wel. Daarnaast heeft klager uitgebreide psychotherapeutische behandelingen ondergaan wegens een zware depressie. Gebleken is dat de oorzaak van de depressie primair de ingewikkelde jeugd van klager betreft, maar dat ook zeker het seksueel misbruik als een traumatische ervaring voor klager kan worden beschouwd. De behandelingen vonden plaats in de jaren tachtig. De juridisch adviseur van klager heeft nadien verklaard dat een verklaring van deze therapeut, zoals door de Klachtencommissie ter zitting verzocht, niet meer is te achterhalen.

De huidige echtgenote van klager heeft verklaard dat klager haar al in februari [Jaar] in detail heeft verteld van wat hem op het internaat is overkomen. Volgens haar heeft klager veel last van het verleden en wil hij altijd alles onder controle houden, waardoor hij niet in staat is om zelfs met een leuke verrassing om te gaan.

Klager heeft een aversie ontwikkeld tegen de kerk en alles wat daarmee samenhangt. Dit heeft zijn weerslag gehad op het beroepsmatig functioneren van klager als klinisch psycholoog.

2.4 Klager vindt steunbewijs in de verklaring van zijn echtgenote, die bij het klaagschrift is gevoegd.

Klager heeft eveneens zijn verhaal gedaan tegenover zijn vertrouwenspersoon [Naam], welke verklaring eveneens is overgelegd. [Naam] heeft ter zitting verklaard dat de ingewikkelde jeugd van klager hem extra kwetsbaar heeft gemaakt waardoor het misbruik door aangeklaagde nog meer gevolg heeft gehad. [Naam] benadrukt dat hij, als specialist-deskundige, geen enkele twijfel heeft aan de oprechtheid van de verklaring van klager.

2.5 Klager hoopt met het indienen van zijn klacht erkenning en genoegdoening te krijgen voor hetgeen hem is aangedaan om op deze wijze het hem overkomen leed te kunnen verwerken. Wanneer de Klachtencommissie de klacht gegrond verklaart, zal klager zich tot de Compensatiecommissie richten om ook op financieel gebied te worden gecompenseerd.

3. Het verweer

3.1 Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Pater [Naam] O. Carm. heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde onder meer in de archieven van het [Naam] te [Plaats] en in het archief van het [Naam] te [Plaats], waar aangeklaagde directeur was van het aan dat lyceum verbonden internaat. Ook zijn gesprekken gevoerd met de ex-Prior Generaal, de ex-Prior Provinciaal en de huidige en de voormalige archivaris van de Orde van Karmel. Hij concludeert dat noch in de archieven noch in de gesprekken aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel

misbruik door aangeklaagde in het algemeen en door aangeklaagde tegen klager in het bijzonder. Pater [Naam] wijst op meerdere goede getuigenschappen van aangeklaagde, vooral in de periode –van [Jaar] tot [Jaar]- dat aangeklaagde in Spanje onder meer leraar Latijn en Engels was.

Naar het oordeel van pater [Naam] zijn er geen andere meldingen bekend tegen aangeklaagde. Daarbij acht pater [Naam] zich niet in staat uitspraken te doen over de geldigheid van steunbewijs nu dit afkomstig is van de echtgenote van klager. Op grond van bovenstaande kan pater [Naam] de klacht van klager ontkennen noch bevestigen en laat de Orde het oordeel of de klacht al dan niet gegrond is over aan het oordeel van de Klachtencommissie. Dit betekent echter geenszins dat de Orde geen waarde zou hechten aan de verklaring van klager, omdat er geen reden is om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

3.2 Ter zitting heeft pater [Naam] zich afgevraagd waarom klager het vermoeden heeft dat er meer slachtoffers van misbruik op het internaat zijn gevallen? Klager heeft hierop geantwoord dat zulks slechts gissing is, maar dat hij geen harde bewijzen daarvoor heeft omdat al deze zaken immers in de doofpot werden gestopt en omdat er door de jongens onderling niet over werd gesproken.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Kort gezegd moet de verklaring van een klager dus worden gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

4.4 De Klachtencommissie heeft kennis genomen van de verklaring van de echtgenote van klager. De Klachtencommissie vindt deze ‘van horen zeggen’ verklaring onvoldoende om te dienen als steunbewijs. De Klachtencommissie acht daarbij de verklaring van prof. Dr. Wolters, dat hij het verhaal van klager betrouwbaar en authentiek acht, evenmin voldoende om te dienen als steunbewijs. De verklaring van klager is ook op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Echter, in de thans voorliggende zaak zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen. De Klachtencommissie wil benadrukken dat daarmee niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

4.5 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Orde van de Nederlandse Provincie Karmelieten de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 7 november 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, mr. P.A. Schaafsma en mevrouw W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Orde van de Nederlandse Provincie Karmelieten (o.carm) en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.